

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar
Meddelat 2012-06-11

Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

30 kap. 7 § kyrkoordningen

A har, som han får uppfattas, yrkat att Svenska kyrkans ansvarsnämnd för ska biskopar pröva om C i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

A har i sin anmälan anfört bl.a. följande. För ungefär ett år sedan deltog han och hustrun i ett möte anordnat av Tro & Tolerans, "the interfaith council of Z". Mötet hölls på S:t Y-gården. Representanter för bl.a. buddhism, islam, Svenska kyrkan och Scientologikyrkan närvarade. Vid mötet attackerade B, X församling, honom och hustrun för att de var scientologer och medlemmar av Scientologkyrkan på följande punkter: Scientologin representerar en penningorienterad organisation, den tar medlemmar från Svenska kyrkan och det är för mycket fokus på scientologi i stället för på Tro & Tolerans. B uppgav att uttalandet gjordes även på biskopens i V vägnar. Detta utlöste chock och upprördhet bland mötesdeltagarna. Det kan nämnas att Scientologikyrkan är ett av Kammarkollegiet registrerat trossamfund. Han har skrivit flera e-postmeddelanden till biskopen i syfte att få en uppgörelse genom dialog, vilket dock har varit förgäves. Han har fått ett svar från biskopen där hon refererar till ett samtal han och hustrun hade med biskopens kaplan. Denne var dock inte insatt i situationen. Det framstår som biskopen inte är intresserad av att lösa denna angelägenhet genom dialog. Av den anledningen vänder sig han nu till Ansvarsnämnden.

C har i yttrande anfört följande. "Efter genomgång av skrivelsen från A uppfattar jag det som att den eventuella olämplighet som läggs mig till last består i att jag inte tagit mig tid att föra en personlig dialog med A. Bakgrunden till att han önskat få till stånd en sådan dialog är att han upplevt det som att en präst i Svenska kyrkan, vid möte i Z 2012, uttalat sig nedlåtande om scientologirörelsen.

Jag deltog inte vid det ovan angivna mötet och kan därför inte uttala mig närmare om påstådda händelser vid detsamma. 'Tro och Tolerans' är dock inte 'the interfaith council of Z' som anmälaren gör gällande, utan ett nätverk av informell karaktär. Det är däremot riktigt att anmälaren efter mötet kontaktat mig och min sekreterare och sökt få till stånd ett personligt möte oss emellan. Det är vidare riktigt att ett sådant möte inte kommit till stånd. Den huvudsakliga anledningen till att så inte blivit fallet är att jag prioriterat andra arbetsuppgifter som följer av mitt uppdrag som biskop. Jag försöker givetvis att i möjligaste man tillmötesgå de löpande förfrågningar jag får om samtal och deltagande i olika aktiviteter; men rent faktiskt räcker inte min tid till. En översiktlig sammanställning även utförda uppdrag å tjänstens vägnar under 2011 bifogas för att påvisa ovanstående. - - -

Eftersom anmälaren och hans fru fick tillfälle att den 10 februari 2012 under drygt en timme samtala med min kaplan, meddelade jag honom den 20 mars 2012 att något ytterligare möte inte är aktuellt.

Jag önskar klargöra att jag är för religionsdialog i olika former; något jag även verkar för genom min praktiska gärning. Att föra en personlig dialog med enskilda representanter för alla trosinriktningar och rörelser som har en religiös självförståelse, vid varje tidpunkt de så önskar, är tyvärr dock en omöjlighet.

Jag vill också påpeka att det faktum att en rörelse registrerats som trossamfund av Kammarkollegiet inte kan ha någon betydelse för hur Svenska kyrkan bedriver sitt ekumeniska arbete. Detta är tydligt till exempel genom Kammarkollegiets godkännande av kopimistsamfundet.

När det gäller scientologirörelsen går det inte att bortse ifrån att brist på ekonomisk, intellektuell och organisatorisk transparens (dokumenterad genom rättsprocesser i flera länder), association med pseudovetenskap (jfr Svenska Dagbladets granskning av det scientologianknutna drogundervisningsprogrammet Drogfritt i den svenska skolan, 120511-13) samt aktiv proselytism bland Svenska kyrkans medlemmar lägger hinder i vägen för en dialog."

C har till sitt yttrande bifogat ett utdrag ur "Ordningen för biskopsvigning" utvisande biskopens uppgifter samt uppgifter om sina tjänsteåtaganden under 2011.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar (Robert Schött, Ingemar Söderström, Thomas Stoor och Monica Andréasson) anförde i beslut den 11 juni 2012 följande.

Svenska kyrkans ansvarsnämnd är ett särskilt organ tillsatt av Kyrkomötet. Ansvarsnämnden ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen.

Enligt 10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen ska Ansvarsnämnden pröva frågor om biskopars behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

I egenskap av tillsynsorgan får Ansvarsnämnden med tillämpning av 57 kap. 3 § kyrkoordningen även utan anmälan ta upp frågor om hur biskoparna utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vigningslöften.

Ansvarsnämnden ska med tillämpning av 30 kap. 4 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om han eller hon har övergett Svenska kyrkans lära, genom egen ansökan begär det eller har utträtt ur Svenska kyrkan.

Ansvarsnämnden får med tillämpning av 30 kap. 5 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om biskopen

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vigningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant som han eller hon fått veta under bikt eller enskild själavård,
3. på grund av sjukdom eller annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vigningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

Det A främst synes lägga C till last är att hon inte har tagit sig tid till ett personligt sammanträffande med honom i syfte att reda ut och förklara uttalanden gjorda av en präst vid ett möte där biskopen inte deltog. Det kan inte anses ha ålegat biskopen att sammanträffa personligen med A av den anledningen. C har hänvisat A till sin kaplan, vilken har haft ett möte med A och dennes hustru. Detta får anses vara en fullt tillräcklig åtgärd.

Det har således inte framkommit något i ärendet som innebär att C i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

A:s anmälan föranleder mot bakgrund av ovanstående inte någon åtgärd från Ansvarsnämndens sida. Ärendet avskrivs därför från vidare handläggning.

Ansvarsnämndens beslut: A:s anmälan ger inte anledning till åtgärd av Ansvarsnämnden. Ärendet skrivs av.

Ärendenummer: AN 2012/5

Beslut 2/2012